

FAKTA

Lisbeth Helene Solmunde Michelsen, 55, datter af Oda og Ingolf Samuelsen, Klaksvík.
 Gift med dommer Carsten Michelsen; har tre børn: en søn, der bor i København, en datter i Paris samt en hjemmeboende søn, der bliver student i år.
 Lisbeth Michelsen blev uddannet teolog i 1977 og har siden haft følgende jobs:
 Præst i Hasle Kirke 1977-80.
 Afdelingsleder på Fróðskaparsetur Føroyas institut for teologi og lærer på Læraraskúlin, Tórshavn, 1980-83.
 Præst i Nørre Herlev og Frederiksborg Slotskirke 1983-94.
 Præst i Vodskov Kirke i Ålborg stift i Nordjylland siden 1994.

færøsk kultur og natur. Det har inspireret hende til et foredrag med titlen ”De magiske øer – mit land Færøerne”, som hun uden manuskript har holdt cirka 500 gange rundt om i Danmark i årenes løb.

– Titlen skyldes William Heinesen, der fandt på den, da han skrev forord til fransk fotobog om Færøerne. For mig beskriver det en særlig lydhørhed over for tilværelsen, en magi, som jeg har fået. Den er i mit blod og kan ses i mine øjne, siges det. Den magi kan jeg jo ikke bruge så meget på Færøerne, men jeg bruger den her, for eksempel i mine foredrag og når jeg oversætter dronningens taler til færøsk, siger Lisbeth Michelsen.

Lisbeth Michelsen ser sig selv som en slags ambassadør for Færøerne, og til sommer skal hun og hendes mand være rejseledere på Færøerne for en gruppe af Kristeligt Dagblads læsere.

Til efteråret tager Lisbeth Michelsen tre måneders studie-orlov, der fordeles mellem et kloster i Danmark, Frankrig og Færøerne. Tiden skal bruges til at lade op og tænke tanker om religion i det offentlige rum.

Der er næsten hele tiden gang i den, og Lisbeth Michelsen citerer gerne Kim Larsen: ”Fik du set det, du ville?”. Men hun kan ikke lade være at tilføje: ”Fik du gjort det, du skulle?”.

Gud og spaghetti

Som andre moderne kirker har Vodskov Kirke en hjemmeside, og dér kan man læse om et utraditionelt arrangement med titlen Gud og spaghetti.

– Det er en slags dåbsunder-visning og en måde at være kirke og forkynde på. Det er et tilbud til fadderne, der jo som dåbsvidner har en forpligtelse til at fortælle barnet om dåben og om biblen. Så det er en guds-tjeneste i kravleøjde, hvor vi beder fadervor, synger og hører en fortælling fra biblen. Bagefter går vi ned i sognegården og spiser spaghetti, og klokken 18 går folk hjem, så de voksne kan hygge sig med børnene og ikke behøver at bekymre sig om madlavning og opvask, siger Lisbeth Michelsen.

Lisbeth Michelsen sukker, når talen falder på avisernes skriverier om, at kirkerne i Danmark står tomme:

– Det er en sandhed med modifikation. Selvfølgelig kan man opleve en næsten tom kirke, men man kan også møde stuvende fulde kirker, ofte ganske tæt på de tomme.
 Vodskov Kirke har en stor

menighed, og næsten 100 procent af sognets beboere er medlemmer af folkekirken. Det afspejler bl.a., at der er meget få indvandrere i området.

– Vi har også mange trofaste kirkegængere blandt Indre Mission, og her har jeg slet ikke oplevet det som et problem, at jeg er en kvindelig præst, siger Lisbeth Michelsen.

Det oplevede hun til gengæld i sit forrige embede i Nord-sjælland, hvor hendes mand og søn sang i Frederiksborg drenge- og mandskor, som var tilknyttet Luthers Mission i Hillerød. Koret måtte ikke synge til gudstjenester, hvor Lisbeth Michelsen prædikede.

– Det var lidt underligt at skulle forklare sin søn på 9 år, at han ikke måtte synge i kirken, når mor var der, siger Lisbeth Michelsen.

På mission i Nordsjælland

Efter at have boet tre år på Færøerne vendte Lisbeth Michelsen og hendes familie tilbage til Danmark, hvor Carsten Michelsen fik job i Justitsministeriet, og hun blev præst i Nordsjælland, blandt andet i Frederiksborg Slotskirke i Hillerød. Dér var der altid mange i kirken. I annekskirken i Nørre Herlev var der få i starten, men menigheden voksede med årene og blev en stor menighed.

– Der lå to store kollektiver i området. De var grundlagt i 1960’erne og havde deres egen Lilleskole på et meget politisk og socialt grundlag. Jeg gik ind på skolen og tilbød at oprette nogle konfirmandhold. Det var ikke velset, men jeg lavede et eftermiddagshold og fik på den måde fat i børnene, der byggede bro til kirken, siger Lisbeth Michelsen. Ved en enkelt konfirmation døbte hun 11 konfirmander.

– Pludselig begyndte flere og flere at komme i kirken. De havde haft et tab af religiøsitet, som de havde erstattet med forskellige samfundsvidenskabelige –ismer, men de manglede svar på de eksistentielle spørgsmål. Dem, oplevede de nu, kunne de få i biblen. De kom altså i kirken af nysgerrighed, og pudsigt nok er det en nysgerrighed, jeg ikke har oplevet magen til i Nordjylland, hvor kirken altid har været noget givent og selvfølgeligt, siger Lisbeth Michelsen, der den dag i dag har kontakt med mange i sit tidligere sogn.

– Jeg kan møde gamle kollektiver, der omtaler mig som ”hende, der gjorde os kristne”, og det er jo en cadeau til en præst, siger Lisbeth Michelsen med et stort smil.

Lisbeth Michelsen er dybt fascineret af Grundtvigskirken i København, der med sin himmelstræbende facade er en arkitektonisk seværdighed i Københavns nordvestkvarter. Det var derfor et ekstra plus ved stillingen i Nordjylland, som hun fik i 1994, at Vodskov kirke er tegnet af samme arkitekt, P. V. Jensen Klint, som et forstudie til Grundtvigskirken.

– Der er stor forskel på danskere og færing, men der er sandelig også forskel på nordsjællændere og nordjyder. At flytte til Nordjylland var som at komme hjem, som at komme tilbage til min barndom med familiefællesskab, sammenhold, mening i tilværelsen og mange kirkegængere, siger Lisbeth Michelsen.

Der er en færøsk præst bosiddende i København, så længe den danske folkekirke opretholder stillingen. Men der et stort behov for færøske præster i Danmark, mener Lisbeth Michelsen:

– Jeg bliver ofte kontaktet af færøske foreninger, men jeg har en stor menighed hér, og jeg kan ikke overkomme meget mere. Nogle gange kan jeg henvise til andre færøske præster. Jeg prøver at nå at holde nogle færøske gudstjenester ind imellem, blandt andet til jul og påske. Så kommer færingerne kørende langvejsfra, siger Lisbeth Michelsen.

For ganske bylig holdt Lisbeth Michelsen færøsk gudstjeneste i Klosterkirken i Ålborg. Der var cirka 50 fremmødte, hvoraf de fleste var unge med børn.

Væsentlige forskelle på færing og danskere

De tidligere deltagere i denne serie om færing i Danmark har alle sagt, at der er forskelle mellem dansk og færøsk kultur, men at danskere og færing generelt har meget tilfælles og ligner hinanden meget. Lisbeth Michelsen er den første, der direkte siger, at der er meget store forskelle på de to lande, deres kultur og befolkninger.

– Helt grundlæggende er det forskellen i religiøs erkendelse og kristen opdragelse, der giver de væsentlige forskelle på danskere og færing, siger Lisbeth Michelsen.

– Min bedstefar forsvandt på havet mellem Færøerne og Island med skibet Emmanuel. Mange færing har oplevet et sådant tab, og det er det følgende savn og smerte og sorgen, der har skabt en dyb erkendelse af, at vi ikke er herrer i vores eget hus eller over vores eget liv. Med den erkendelse begynder de eksistentielle spørgsmål, som ethvert menneske stiller. På

Færøerne ved man, hvor der findes et svar, siger Lisbeth Michelsen med henvisning til biblen.

– Danskerne er mere pluralistiske, mere sekulariserede. I Danmark går landevejene ligeud, og hvis de ikke gør, så retter man dem ud. Man bilder sig ind, at sådan skal livet også være. Hvis det ikke arter sig således, så spørger man nogle eksperter, siger Lisbeth Michelsen.

– Danskere mangler ydmygheden, de vil nemlig være herrer i eget hus og over deres liv. Som ung læste jeg et citat af Tom Kristensen, der står på hans gravsten: ”Bøjer jeg mig så dybt som jeg kan, vokser min verden sig stor”. Den ydmyghed, synes jeg, er smuk, siger Lisbeth Michelsen.

Lisbeth Michelsen er slet ikke i tvivl om, hvor man skal bo, hvis man vil møde hele verden:

– Så skal man bo på Færøerne. Det er verdens navle, og hvis man sætter passerens nål i Tórshavn, så ser man, at det er centrum i kongeriget. Hele verden kommer dér: en kongsbondegård kom flydende fra Norge, Kim Larsen kommer, og det samme gør Niels Hausgaard og dronning Margrethe, siger Lisbeth Michelsen og fremhæver den færøske gæstfrihed:

– Færing er gæstfri over for fremmede. Færing har hjerterum, generøsitet og er meget uegennyttige. Men de har ikke oplevet en stor tilstrømning af indvandrere og flygtninge, tilføjer Lisbeth Michelsen. Selv blev hun meget ked af det, da krisen i 1990’erne efter hendes mening satte skår i den færøske gæstfrihed.

Adspurgt, om debatten om lovforslaget om at forbyde diskrimination af homoseksuelle har påvirket hende som færing i Danmark, svarer Lisbeth Michelsen:

– Jeg lægger vægt på, at for mig er bøsser og lesbiske mennesker og gudsskabte. Jeg er i Nordsjælland blevet brugt som præst af færøske bøsser, der boede i København og har også begravet færøske bøsser, der døde af AIDS. Jeg er hverken dommer eller anklager, det må Vorherre være. Jeg er budbringer af et kærlighedsbudskab, der siger, at du skal elske Herren, din gud og din næste som dig selv. Sagt på en anden måde: vær mod andre, som du ønsker, de skal være mod dig, siger Lisbeth Michelsen.

Stort arbejde bag dronningens taler

Det er en tradition, at dronning

Margrethe holder en del af sin tale på færøsk, når hun er på officielt besøg på Færøerne. I 22 år har Lisbeth Michelsen oversat dronningens taler til færøsk og indøvet udtalen med dronningen.

– I 1983 fik jeg en opringning fra tidligere rigsombudsmand Mogens Wahl, der på det tidspunkt var dronningens kabinetssekretær, der spurgte, om jeg ville oversætte en tale og være dronningen behjælpelig. Jeg gav udtryk for, at jeg tvivlede på, at jeg kunne magte opgaven. Jeg havde gået i færøsk folkeskole og arbejdet på Fróðskaparsetrið og seminariet, men jeg havde ikke helt føling med alt det nye, der var sket i det færøske sprog. Men Mogens Wahl svarede: ”Når jeg nu ringer, så er det fordi, jeg har gjort mit hjemmearbejde”, og så var det svært at sige nej, siger Lisbeth Michelsen.

Lisbeth Michelsen får dronningens tale tilsendt og oversætter den. Derefter forestår et stort arbejde med at indøve den færøske del, der cirka fylder en tredjedel af hele talen.

– Dronning Margrethe kan ikke tale færøsk, men hun kan udtale det. Dronningen har et meget fint sprogøre og er et musiksk menneske, så vi supplerer træningen med læsning af litteratur, avisartikler, sogn og bibeltekster og lignende. Reelt bliver det hver gang til fire-fem dages arbejde med talen. Jeg tror, at dronningen lægger så meget energi i sin færøske tale ud fra devisen, at når man tager barnet i hånden, tager man moderen om hjertet, siger Lisbeth Michelsen, der plejer at være med på Færøerne, når dronningen er på besøg. Hun var dog ikke med senest, i 2005.

– Dronningens taler har i de 22 år været meget forskellige. De er præget af et meget lyrisk sprog, af de færøske farver, natur og gæstfriheden. I begyndelsen stod jeg over for et valg. Skulle jeg bruge det dagligdags færøske sprog, som er blevet præget af dansk gennem århundreder, eller skulle jeg lægge det nye, rod-færøske sprog på dronningens læber. Vi blev enige om, at det skulle være det rod-færøske sprog. Jeg beundrer dronningen for, at hun tog det valg.

FAKTA

Færing i Danmark

Sosialurin sætter i en artikelserie fokus på færing i Danmark. Tidligere artikler er blevet bragt 12.11.05, 07.01.06, 08.04.06 og 12.04.06.